

Pranostiky na leden

- Co leden sněhem popráší, to únor s vichrem odnáší.
- Hojný sníh v lednu, málo vody v dubnu.
- Holomrazy - úrody vrazi.
- Jak vysoko v lednu leží sníh, tak vysoko tráva poroste.
- Je-li leden nejostřejší, bude roček nejlodnější.
- Když je leden bílý, je sedlákovi milý.

Seriál na pokračování Zajímavosti z Kolína a jeho okolí

- Radnice a František Kmoch

Radnice

Radnice byla od středověku nejvýznamnější budovou na hlavním náměstí. Její jádro tvoří gotický dům měšťanské rodiny *Kollerů*, zvaný podle ní „Kollerovský“, postavený ve 14. století. Tento dům koupilo město v roce 1494 od *Jana z Dobřeneš*. Po přestavbě na přelomu 15. a 16. století zde byla umístěna radní a soudní síň, městská kancelář a těžší vězení, zvané v písemných pramenech „Dusik“ nebo „Čuba“. Dnešní podobu radnice získala při pseudorenesanční přestavbě v letech 1887–89. Provedena byla kolínským stavitelem *Janem Klecanským* podle návrhu architekta *Jana Vejrycha*, jehož dílem je zejména kompozice průčelí. V roce 1899 byl k radnici připojen sousední dům čp. 77, původně renesanční obecní hostinec z roku 1606, upravený v roce 1750 na vojenská kasárna. Tento dům byl podle projektu *Jana Vejrycha* a *Jana Zeyera* (bratra básníka *Julia Zeyera*) také upraven pseudorenesančně, čímž došlo ke sjednocení průčelí celé stavby. V roce 1900 byl k radnici připojen zadní trakt podle plánů *Antonína Hlaváčka*. V roce 1926 byla radnice restaurována kolínským stavitelem *Josefem Hálem*, sgrafita obnovil místní umělec *František Rubeš*.

Hlavní průčelí vyšší části budovy zdobí kromě sgrafitové bosáže pět maleb od *Adolfa Liebschera*, představující výjevy z dějin města (od leva): *Přemysl Otakar II.* dohlíží na stavbu hradeb, *Karel IV.* pokládá základní kámen k přestavbě chrámu sv. Bartoloměje, Husitská vojska pod vedením *Prokopa Holého* dobývají Kolín, *Král Václav IV.* potvrzuje Kolínu privilegia, Drancování Kolína Švédy za třicetileté války. Průčelí vrcholí hranolovou věží, na jejímž štítu jsou alegorické sochy Síly a Moudrosti od *Josefa Maudera* a *Liebscherovy* malby na měděném plechu představující české krále *Přemysla Otakara II.* a *Jiřího z Poděbrad*. Severní (zadní) stěna budovy z lomového zdiva, viditelná z radničního dvora a pocházející z původní stavby, je prolomena hrotitými okny a portály někdejší pavlače.

Štít východního traktu nese sochu rytíře Rolanda od *Vlasty Amorta*, která symbolizuje městská práva. Na konzole na nároží rizalitu je osazena alegorická socha Spravedlnosti od *Ludwiga Wurzela*. V roce 1937 byla na hlavním průčelí radnice osazena pamětní deska obětem první světové války od časlavského sochaře *Karla Borovičky*.

Z interiérů, opatřených malířskou a štukovou výzdobou na konci 19. století, vyniká hlavní čtyřramenné schodiště s mramorovými sloupy, jehož tepané zábradlí je dílem kováře *Karla Kuby* (bratra malíře *Ludvíka Kuby*). Obřadní síň je vybavena původním pseudorenesančním nábytkem z roku 1899, západní stěnu zdobí impresionistický triptych z roku 1926 „Kolín ve třech dnech dobách“ od kolínského rodáka *Václava Radimského*, který byl žákem Barbizonské školy *Clauda Moneta*.

Radnice byla v roce 1963 zapsána do Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek ČR pod číslem 26365/2–740 a dnes je sídlem městského úřadu.

František Kmoch

* 1. srpen 1848 Zásmyky u Kolína-† 30. duben 1912 Kolín

Životopis

Kmochův otec, krejčí, byl hráč na klarinet a hrál lidovou hudbu. Již jako dítě se František naučil hrát na housle a v 10 letech psal první drobné skladby. V roce 1868 studoval na pedagogické škole v Praze a roku 1869 nastoupil na místo učitele v Suchdolu. Kromě výuky hrál často v různých orchestrech, skládal hudbu a začal dirigovat. Roku 1873 byl odvolán z učitelského místa s odůvodněním, že zanedbával svoje učitelské povinnosti a místo toho vystupoval s hudebními soubory na plesech. Je však také možné, že šlo o politické rozhodnutí související s Kmochovou neskrývanou podporou Sokola. Kmoch byl totiž dirigentem kolínského Sokolského dechového orchestru; ten sehrál v roce 1873 významnou roli při zahajovacím ceremonálu Gymnastického festivalu v Praze, kdy návštěvníci oceňovali jak jeho interpretaci lidových písní, tak i původní Kmochovy skladby.

V této době se oženil s Josefou Kahslovou, dcerou dělníka z Kolína; později spolu měli pět dcer.

Za dirigenta si Kmocha zvolila také kolínská městská kapela; při ní Kmoch založil školu hudby, která získala státní uznání roku 1882. Ačkoliv dostával řadu nabídek od jiných měst, aby se stal dirigentem jejich dechového orchestru, Kmoch je odmítl a zůstal věrný Kolínu. Se svým vynikajícím orchestrem hostoval ve Vídni, Budapešti a Krakově a podnikl dokonce tříměsíční turné po Rusku.

Busta Františka Kmocha na Kmochově ostrově v Kolíně

Hudební tvorba

V reakci na styl rakousko-uherských vojenských pochodů skládal Kmoch pochody hluboce zakoreněné v české lidové hudbě. Jejich prostřední části, dnes označované obvykle jako „trio“, byly téměř vždy doprovázeny textem, který zpívali hudebníci, sbor, případně posluchači. Tyto texty byly důležitým výrazem českého národního uvědomění.

Ohlas díla

Od roku 1961 organizuje město Kolín každoroční festival dechových orchestrů *Kmochův Kolín*; na něj pravidelně přijíždějí nejlepší dechové orchestry z celé Evropy. V kolínském parku byl Kmochovi vztyčen pomník; jeho jméno také stále nese městský dechový orchestr. Roku 1998 při příležitosti 150. výročí jeho narození vydala Česká národní banka stříbrnou pamětní minci s jeho portrétem v nominální hodnotě 200 Kč.

Kmoch je spolu s Juliem Fučíkem považován za nejoblíbenějšího českého skladatele pochodů. Jeho dílo zahrnuje asi 500 skladeb, z nichž mnohé zlidověly.

V Unoru uvedeme v seriálu *Zajímavosti z Kolína a jeho okolí: O Kolíně obecně*

V Ekologickém čísle uvedeme v seriálu *Zajímavosti z Kolína a jeho okolí: Starý a nový židovský hřbitov*

Sportovní události

Vánoční laťka (8.12.2009)

Naši školu reprezentovalo celkem 20 žáků. Družstvo žáků ve složení:

Jakub Vejsada 8.B (154 cm), Jiří Volf 9.D (150 cm), Klečák David 7.B (130cm), Bálek David 6.A (146 cm)
Divišová Markéta 8.B (141 cm) Zelinková Lucie 8.A (134 cm) Žižková Michaela 7.B (120 cm) Nerudová Kristýna
6.A (110 cm), získalo krásné 2 místo. Nejlepších výkonů v jednotlivcích dosáhli tyto závodníci:

Bálek David	6.A	1. místo	(146 cm)
Vejsada Jakub	8.B	2. místo	(154 cm)
Divišová Markéta	8.B	2. místo	(141 cm)
Zelinková Lucie	8.B	4. místo	(134 cm).
Smítková Adéla	9.D	4. místo	(120 cm)

Všem žákům děkujeme za pěkné výkony a vzornou reprezentaci školy.

Exkurze do Národního divadla a Muzea komunismu

V úterý 12.ledna jeli žáci devátých tříd do Prahy, kde měli zajištěnou prohlídku Národního divadla a poté návštěvu Muzea komunismu.

Na návštěvu Národního divadla jsem se velice těšil a hodně jsem si od ní sliboval. Po zjištění nějakých informací jsem již tužil, že to bude nezapomenutelný zážitek. Národní divadlo však předčilo moje (myslím si, že i ostatních spolužáků) všechna očekávání. Dověděli jsme se spoustu zajímavostí. Velice se mi líbila Hynaisova malovaná opona, která byla loni díky sponzorskému daru centimetr po centimetru restaurována.

Poté jsme se vydali do muzea, kde jsme byli seznámeni s životem ve 20. století v naší republice od jejího vzniku až do roku 1989. Pak jsme si sami prohlíželi a pročítali údaje na jednotlivých panelech, abychom získali informace k vyplnění pracovních listů.

Všem se exkurze líbila. (Tomáš Dostál IX.A)

Klub mladých diváků

Ve čtvrtek 11.12.2009 jsme vyrazili s klubem do pražského divadla Ypsilon na zábavnou hru „Nic nás nezastaví aneb Jeden den messengerů na kole“. Ve 12:37 jsme vyjeli z kolínského nádraží vlakem směr Praha. Cesta uběhla celkem rychle, protože jsme se výborně bavili. V Praze nás bohužel čekalo nemilé překvapení a to v podobě nepřetržitého deště. I když byla Praha již překrásně vánočně vyzdobená, moc jsme si té předvánoční atmosféry neužili a rychle pospíchali do divadla.

Tam nás čekali účinkující:

Petr Vršek, Zuzana Onufráková, Andrej Polák, Jiřina Vacková a Petr Marek.

A teď něco ke hře.

Děj zábavné hry se odehrává v současné Praze. Jedná se o jeden den strávený s messengerem na kole. Děj hry je vtipně protkáno řadou komických situací.

Po zhlédnutí zábavné divadelní hry se počasí přece jen alespoň trochu umoudřilo. Byli jsme velmi rádi, protože jsme mohli navštívit vánoční trhy na Staroměstském náměstí. Vidět vánoční stromek, překrásně vyzdobené chaloupky a v neposlední řadě ochutnat nějakou tu vánoční dobrotku. Po procházce překrásně ozdobeným centrem Prahy jsme se odebrali na nádraží a odjeli vlakem domů do Kolína. Cesta zpět domů nám utekla ještě rychleji, protože zážitků opravdu velice mnoho. Povíдали jsme si o divadelní hře, ale i o Praze. Myslím si, že na nás všechny dýchla vánoční atmosféra a začali se těšit na nadcházející vánoční svátky. Víím, že tento výlet byl hodně ovlivněn Vánoce, ale myslím si, že i další výlety do divadla budou stejné nebo ještě lepší a vždy si na nich najdeme něco co nás okouzlí. Již teď se na další kulturní zážitek moc těšíme.

(Tomáš Dostál IX.A)

Velmi děkujeme, Redakce Školních novin

